

la galaxia

REVISTA

SEMANAL

Redacción y Administración
MURALLA, 4

● PRECIO 15 CTS. ●

Centro de Venta y Suscripción:
Estanco, n.º 5, calle Nueva, 18.

LA DICTADURA

per E. B.

Bo i essent actual el tema en discutir-se les responsabilitats al Parlament, en parlarem.

No és però la nostra intenció fer l'apologia ni dir el blasme d'aquesta forma de govern apreciada, un temps, com *Institució*; en altres, com *Actuació*.

Nosaltres en parlar ara de la Dictadura pretenim manifestar-ne l'exposició vulgar de llurs conceptes anunciats.

L'origen de la Dictadura el podríem esbrinar en època molt remota. A la vella Caldea, a l'hermètica Xina, a la Índia misteriosa, a l'Egipte ancestral. En reduïrem l'extensió i enmarcarem el seu pas als límits que li fixa Grècia amb la figura de llurs tirans, gairebé tots els quals mereixeren l'honor dels llaurers per part dels contemporanis. Així Milkiades, Temístocles, etc., que salvaren l'Hèl·lade de caure engrapada per l'omnipotència asiàtica del Rei de reis.

La Dictadura, com *Institució* la formalitza el poble romà, el poble legislador, el creador del dret actual.

Hom recorria a aquesta forma suprema i extraordinària de govern en els casos extrems, quan el poble es trobava apurat i no sabia com sortir-se'n. La seva durada no podia excedir de sis mesos. El Senat romà, que era la reunió de la gent sensata i mesurada de la República, indicava la necessitat d'un

dictador, i generalment els còsols (que eren el poder executiu) el nomenaven; vegades eren els tribuns militars amb permís dels sacerdots augurs, qui decretaven el nomenament.

Hem dit que el dictador se'l nomenava exclusivament en temps de gravetat extraordinària; era com si es tornés del govern poliàrquic al monàrquic; l'atorgació a una sola persona de magistratures múltiples. D'aquí ve que Vareilles Sommières digués que la dictadura és l'homenatge que la més cèlebre de les repúbliques (la romana) ha tributat a la monarquia.

Cal reconèixer ben segur que Roma hauria desaparegut de la història del món, de no trobar per dictadors ciutadans que es digueren Largius, Cincinatus, Camillus i Papirius. Els qui llegeixen la Història saben com per la intel·ligència, esforç, capacitat i temperança d'aquests homes, la República Romana fou salvada en els moments anginosos que semblava seria engolida per les hordes o la demagògia.

Passada Roma, la Dictadura mort com *Institució* per sempre. En tot els temps migevals, — boscúria selvatge per les formes polítiques — no se'n parla ni com *Institució* ni com *Actuació*. El món de la civilització occidental és fet a miques perquè pensí en cercar homes magnets que facin de salvadors. Tomàs Bruno ho justifica quan diu: "Du-

rant l'Edat Mitja no existí ni en el nom ni en la cosa".

Es quan naixen les constitucions polítiques modernes que torna la Dictadura, no com a *Institució* sinó com *Actuació*.

Fou a Virgínia (Amèrica) en una assemblea (1781) que no havent passat encara de la forma confederada a la federal els Estats Units, i trobant-se en un extremat batibull, hom demanà per dues vegades seguides que es nomenés un dictador amb poders il·limitats en els ordes civil i militar i amb vertadera omnipotència sobre de les persones i coses. Se n'anà d'una escassa diferència de vots que no s'atorga el nomenament, ço que hauria tornat revalidar la Dictadura com *Institució*.

La Dictadura d'*Actuació* l'encarna la figura tètrica i geganta ensems de Napoleó, el qual imposa les lleis de la transformada Revolució Francesa per la força de l'espasa a tota l'Europa.

Després, la sement de la Dictadura s'ha anat sembrant pel món. A les Amèriques; i a l'Europa, sembla, darrerament, una verolada.

Tinguem però ben en compte el que diu el gran teoritzador de la Revolució Francesa i de la revolució dels pobles, Jean Jacques Rousseau, — en la seva obra, "Contracte Social, llib. IV, cap. VI. —: "Unicament tractant-se de la salvació de la pàtria és permès de sus-

pendre el sagrat poder de les lleis. En aquests casos singulars i manifestos se proveeix a la seguretat pública per un acte particular que posa les riendes de l'Estat en mans del més digne..... En aquest cas no cap dubte respecte de la voluntat general, perquè és evident que la voluntat del poble és la conservació de l'Estat".

* * *

I després de la lleugera desquisició històrico-teòrica, expliquem-nos la Dictadura de Primo de Rivera a Espanya, i les altres seves etapes successives, per raonar a casa nostra el xerrar de certa gent.

Abans del setembre de l'any 23 el panorama espanyol era extraordinàriament caòtic. L'assenyat Marcel·lí Domingo l'ha explicat profusament i clar en mants articles i algun llibre.

L'expedient Picasso, el de les responsabilitats; el pistolerisme barceloní que s'extenia com taca d'oli; les frisances catalanistes; el tenebrós Marroc; les vagues, etz., etz., confonien en una mescla estrambòtica els elements dissociats i dissociatius. Sorgeix una figura, Primo de Rivera, que d'entre molta podridura era quelcom de menys putrefacte. Tothom se n'aprofita i vol aprofitar-se'n. En dir tothom, sempre queden excepcions. El catalanisme, que li organitza una "despedida" apoteòsica i magnífica a Barcelona. Més tard se'n penedia, en canviar Primo de daus (car ja sap tothom que ell era jugador). L'exèrcit que pensava manar i disposar sota l'ombra de les Juntes de Defensa, i també quan els hi toca el rebre se'n lamenten. Els culpables polítics del desgavell estatal que esperaven quedar impunes, que en veure's tants anys foragitats del poder, també clamen darrerament. La plutocràcia i la burgesia pensant escabullir impostos, reneguen en tocar-los-hi la butxaca, quan Primo imposa el desproporcionat plan d'obres públiques. I d'altres, fins el Borbó que va anar a esperar-lo a l'estació, perquè veia que davant les correnties modernes el tron li trontollava. Més tard també, se'n desfeia amb una fórmula ingrata que no té nom. I a seguit vingueren les dictadures de Berenguer i Aznar; que si la primera, la de Primo, fou rapacera; aquestes eren ridícoles, ca-

rrinclones i malvades, car llurs homes no siguent valents, eren vils.

Tot això dit, no per justificar a Primo, que no té justificació cap cop de mà atrevit, puix que el poble no li havia pas demanat que el salvés del tràngul, i si solament s'hi interessaren els elements apuntats.

Repetim: l'acte de Primo és repudiable per aquesta darrera raó sobretot; el poble, no li havia pas demanat socors. I encara ho fóra, enc que li hagués demanat el poble, perquè enlloc de servir la democràcia i per breu

temps, conscientment o inconscientment, apuntalava la causa de totes les calamitats expressades, la dinastia, sistema de govern indesitjable per l'origen i pels efectes.

Farmacia Castellví
Plaza Triangular Figueras

ANALISIS - ESPECIFICOS
Estufas de desinfección a disposición de la clientela.
Medicamentos y Ortopedia

"Empordà Federal" **se'ns posa d'acord**

Escriu: "DE LA SALUT PÚBLICA." Ens plau constatar que bona part de ciutadans vetlladors de la pròpia salut han emprès la seva defensa vacunant-se contra el tifus. Sabem també que els nostres digníssims metges també han emprès la croada anti-tífica. Mentre la Junta de Sanitat estudiï i emprengui la defensa de la salut pública cal que els ciutadans emprenguin la defensa de la pròpia salut.

En un mes hi han hagut TRETZE CASOS i d'ells QUATRE de mortals: en una població de 15.000 ànimes és quelcom de serio, sinó alarmant, i cal pendre precaucions.

Ultra no menjar enciams i verdures crues ni fruita sense pelar o RENTAR, s'imposa la vacuna, etz., etz."

Es a dir que entre d'altres, per evitar els tifus reconeix "Empordà Federal" que cal RENTAR la fruita. I afegim nosaltres; no sols la fruita cal rentar, sinó que l'evitació de tota mena d'epidèmies i extingir les endèmies, s'aconsegueix amb bona neteja de tot; començant que per les clavagueres hi circuli un bon doll d'aigua, si no constant força sovint; que no es tingui als nassos dels veïns bassals d'intecció i podridura, com ho són a Figueres els extrems de la riera Galligans, sobretot al capdavall; que quan s'escombri els carrers abans se reguin i no s'aixequin polsagueres atapeïdes com aquí s'estila; que l'arruixar els dits carrers i places sovintegi més que no pas ara entre nosaltres; que quan s'escavellen casalots

atrotinats no es faci a les hores de mercat, sinó tota la polsaguera rònega caudamunt aquelles fruites, carns i verdures que diu hem de rentar; que perquè el públic errívol no hagi de cercar reconcs i carrerons per certes deposicions—causa també d'infeccions—, se construeixin urinaris subterranis, així com estava planejat, acordat i subhastat. En fi, per evitar el tifus i endemés, millor que les vacunes (que les venen a les farmàcies i els apotecaris hi fan negoci—a l'Ajuntament n'hi han dos), és que es tingui cura de tot ço apuntat; i més que tot, que no falti AIGUA, gens d'AIGUA; que en sobri i tot, car, mal que ho digui en contrari "Empordà Federal"—que ja féu el negoci,—a Figueres hi manca aigua, molta més que no en tenim. Sis vegades més, i ens quedem curts. Fins arribar que pugui ésser possible allò dels miracles de Jesús, de convertir l'aigua en vi. Car el poble que té abundància d'aigua, té higiene, té salut, i amb salut es guanyen diners per comprar tot el vi dels magatzems figuerencs, i vendre'l a les tabernes encara que sigui pagant crescuda PAMENT.

I així es resolen els problemes, que garlant de trànsfuges i traïdors, no més se xerra i ens trobarem al final tots iguals o algú pitjor.

COMPRESUS CALZADOS EN
"EL GLOBO"

L'Ajuntament és etern; i certs dictadors, també

Tots aquells que tenen una mínima noció de dret, saben que les corporacions (siguin de la mena que siguin—ajuntaments, cooperatives, anònimes, etc.) són considerades jurídicament com a persones permanents i inalterables encara que es canviïn els homes que les representen o informen. Però els d' "Empordà Federal" que són tan savis (?), tan il·lustres (?), tan saberuts (?), tan super-homes (?), tan simpàtics(?) i gelosos, això no ho saben, perquè prou feina tenen a no ésser políglotes que és una de les maneres d'enterar-se quelcom de ço que passa pel món.

Els d' "Empordà Federal" ells saben solament que necessiten el morralet pels que se'ls hi atansen i tenen ganes de garrofes, i perxò totes les doctrines jurídiques els hi fan nosa i babarulles. Mal que no vulguin però, hauran d'aprendre aquestes coses, o sinó carregaran a les costelles de la hisenda municipal, que és del poble, una bona picossada de pessetes que les haurien d'economitzar.

Per sapiguer la doctrina jurídica de la supervivència i immutabilitat de la persona jurídica Ajuntament, no vol dir que la minoria federal, contrària als propòsits de venjança de la majoria de la F. R. S., sigui partidària ni continuadora ni aplaudeixi la Dictadura.

Els continuadors i seguidors i propagadors de la Dictadura ho són els con-

cellers que varen ésser de la Dictadura de Primo, de Berenguer, d'Aznar, i que ara encara remenen les cireres perquè el poble que és masell ho vol.

Són de la Dictadura no solament perquè la serviren en les tres etapes; sinó perquè ara amb la República empen pitjors procediments dictatorials que els de Dictadura, com és anar contra el pa de la gent honrada, i trencar, sense solta ni volta, totes les lleis que els hi convenen.

Si haguessin tingut aquest criteri jurídic dels F. R. S. tan sols un dels Ajuntaments de la Dictadura, haurien desfet el contracte de l'aigua municipalitzada, que com digué l'il·lustre Carner, "no s'explica com pot haver-hi un Ajuntament que es lligui semblantment de mans"; no s'hauria respectat res, i a hores d'ara en compte d'haver-hi superàvits de 378.785'60 pessetes com l'any 1928, estariem com abans de l'any 23 que sols es trobaven escorrialles al final dels pressupostos. ¿Entesos?

I ja veurem aquest any com anirà el superàvit sota la Dictadura d'una majoria que semblen "Fratres Arvaes".

Es va perdre fa uns dies UN BRAÇALET de plata formant una cadena de petites plaques.

Se gratificarà degudament la devolució en aquesta impremta Muralla, 4.

El políglotisme és indiscutiblement un obstacle per a la ideació—escriu Empordà Federal.—Vetaquí doncs perquè aquell pobret anglès que fou Jhon Milton, Secretari de llengües de Cromwell, no escrigué mai res de bo. Vetaquí doncs perquè el polígraf Francisco de Quevedo valia tan poca cosa i salvà la pell a Venècia, quan volien pelar-lo, sapiguent tant bé l'italià com el castellà, com el llatí, com el greg, com l'hebreu, com el francès...

Vetaquí doncs perquè l'escriptor i professor Salvador Madariaga val tan poc; igualment li deu ocórrer a Francisco Grandmontagne; a Ricard Baeza; a l'eminent Menéndez Pidal; a Gabriel Alomar; a Joan Estelrich, i què direm, fins a aquesta enciclopèdia que tothom reverencia i es diu D. Miquel d'Unamuno.

Els vinyaters de l'Empordà a Roses

El dissabte darrer ens traslladarem a Roses per tal d'esplaiar el nostre cor amb la delectança del bellugueix humà i el bell encís d'aquella platja, lluny de pensar-nos que la casualitat ens havia de deparar el plaer i la satisfacció d'assistir a una Assemblea de vinyaters de l'Empordà, tan important per la quantitat de delegats de Sindicats i representants d'Ajuntaments, com pels acords que en resultaren.

Serien les quatre de la tarda quan ens trobarem amb amics de Llansà, entre ells en Joaquim Molins i en Jaume Purcallas, germà del nostre volgut amic Pere Purcallas, alcalde d'aquella població, cosa que ens valgué el sapiguer el motiu de la seva anada a Roses, i convenientment assabentats de la finalitat que es persegueix, varem prometre assistir a l'acte per tal de donar-ne una ressenya als nostres lectors, puix bé s'ho val la importància de l'assumpte de què es tractava i que tindrà al

ACEITES Y GRASAS MINERALES
-:- LUBRIFICANTES -:-

La Comercial e Industrial
Española S. A.

Especialidades para los Autos y Maquinaria Industrial y Agrícola

Riera Magoria, 159-Barcelona

Agente provincial: J. Ruhi

Subida Catedral, 4

GERONA

nostre entendre una eficàcia encoratjadora i satisfactòria.

Hem explicat el com i perquè nosaltres vàrem assistir-hi, de qual motiu ens en felicitem, i anem a procurar fer la descripció del desenvolupament de les tasques de l'Assemblea, d'acord amb les nostres facultats retenidores; car no poguérem pendre gaires notes de ço que ens en dispensaran els que intervingueren a les tasques, si aquesta descripció no fos un vertader reflexe de l'ordre de les discussions i acords presos.

* * *

Presidien l'Assemblea: el Sr. Governador i alcaldes de Roses i Llansà. A l'escenari hi vegérem l'enginyer agrònom Sr. Valls, ciutadans Pere Calsina, Baldiri Rahola i Carles Jordà, concellers de l'Ajuntament de Roses, J. Puig Pujades diputat a la Generalitat, i Eudald Soler conceller de l'Ajuntament de Figueras.

A les quatre i mitja de la tarda obre l'acte l'alcalde de Roses ciutadà Marcó, pronunciant unes paraules per tal de cedir la presidència al senyor Governador de la província. El senyor Ametlla passa a ocupar la presidència entre grans aplaudiments. Tot seguit s'adreça als assembleistes, remerciant les proves d'estima i afecte envers la seva persona, saludant als assistents i encoratjant-los en llurs propòsits, bo esperant que l'esperit de concòrdia inspirarà les tasques de l'Assemblea, únic mitjà d'aprovar unes conclusions satisfactòries pels vinyaters.

A continuació cedeix la paraula a l'Alcalde de Roses. Explica aquest el motiu d'haver acceptat que sota els auspicis de l'Ajuntament de Roses tingués lloc l'Assemblea de vinyaters de l'Empordà i els treballs realitzats per l'Ajuntament que presideix i el de Llansà, iniciador i organitzador de l'acte. Diu que no podia negar-se a l'obra de millorament dels vinyaters i que no pot ésser altre que canalitzar pels viarans jurídicis la prohibició de l'allargament de la collita pel mitjà de la declaració d'aquesta i l'establiment de les guies de circulació, d'acord amb la Ponència presentada per l'Ajuntament de Llansà. Es mostra contrari a l'adicionament d'alcofolis, que fa possible l'allargament, en perjudici—està clar—, dels que treballen les vinyes. (Es aplaudit).

Parla seguidament l'Alcalde de Llan-

sà Pere Purcallas per explicar el perquè fou acordat per l'Ajuntament que presideix la convocatòria de l'Assemblea. Recorda que fa molts anys que es vénen lliurant batalles per tal d'aconseguir dels Govern d'Espanya una llei vertadera de declaració de la collita i la de les guies de circulació, lleis que no foren mai aconseguides. Creu que amb el canvi de règim és un moment propici per intentar-ho, tota vegada que la República ha d'inspirar confiança a tots els estaments socials, car ningú ha de dubtar de l'interès que anima als homes que tenen a la seva mà la direcció de la cosa pública. No hi vegeu, digué—representants de l'Empordà, en la nostra iniciativa cap més altra finalitat. Vivim moments de sobreposar-nos a tota mena de lluites per tal de cercar la solució del problema del vi.

El company Calsina, conceller del nostre Ajuntament—diu—té a càrrec seu la defensa de la Ponència que versa sobre l'allargament de la collita, convenientment repartida a tots els pobles de l'Empordà, parellament a altres presentades, i creu que tindrà l'aprovació dels delegats i representants. (Aplaudiments).

El senyor Governador cedeix la paraula al ciutadà Calsina. Aquest, amb paraules assenyades i convincents, explica la finalitat de la Ponència, i després la llegeix per tal d'arribar a l'entranya de ço fonamental i indispensable, o sia la prohibició de l'allargament de la collita per tota classe de mitjans i procediments. Fa remarcar la importància d'una llei en aquest sentit, per assabentar immediatament a tots els reunits que, per tal de tenir eficàcia es fa indispensable la complementària; o

sia la de les guies de circulació, sense la qual fóra impossible controlar la producció, exportació i consum. (Aplaudiments).

El senyor Governador pregunta si la Ponència és de conformitat al parer de tots els reunits, contestant-se afirmativament a excepció del senyor Carles Jordà, que demana la paraula i la pren seguidament.

Carles Jordà diu que el ciutadà Calsina ha parlat de ço fonamental i indispensable, però que no el priva de presentar una esmena pel que fa referència a l'adreçar-se al Govern i trametre-li els acords que en resultin de l'Assemblea. Aconsella que els acords sien tramesos al Govern valguent-se de la Unió de Vinyaters, car segons ell, fent-ho directament no tindrà cap eficàcia perquè no es tindran en compte; i remarca que aquella entitat és la més capacitada per encarregar-se de semblant comès. Continua el senyor Jordà la seva peroració per a demostrar que la força del poble no serà escoltada i que per això ha presentat l'esmena que no dubta serà aprovada. (Rumors i petits aplaudiments).

Calsina de Llansà rectifica i recorda que Carles Jordà no s'oposa a ço fonamental de la Ponència, i que, segons es veu, solament discrepen en el procediment. Remarca que la Unió de Vinyaters ha fracassat en totes les gestions que féu durant 20 anys i que precisament per això es volia aprofitar la força del poble, la sola que ha demostrat coratge en les resolucions col·lectives. Diu que reconeix a Jordà un bell afany i desinterès en les qüestions de la vinya, però que no s'ha d'incórrer en els defectes de tramitació de que

Gran fotografia Moderno Estudio

M. Sans

Ampliaciones y reproducciones de todos tamaños :: Vistas, retratos
al óleo, carbón y otros :: Trabajos para aficionados
Retratos para carnets y kilométricos se entregan en el acto

CALLE CAAMAÑO, 20 (Plaza Palmera)
Teléfono, núm. 14

Figueras

Sastreria SANCHEZ

Horno Bajo, 8

FIGUERAS

Invita a su distinguida clientela y al público en general a examinar las novedades de la temporada.

Modelos exclusivos tanto en las telas como en el corte y confección.

es valgueren altres vegades, car tornarem a fracassar. (Aplaudiments).

Pren la paraula Jaume Purcallas, delegat del Sindicat Vitivinícola de Llansà, hi assegura que coneix com a braçador de les reivindicacions dels vinyaters al ciutadà Jordà, però que els homes que lluitaven amb bona fe, amb tot i defensar principis i teories oposades a les seves, li mereixien un senyallat respecte i consideració que no eren suficients per a conformar-se d'encomanar a la Unió de Vinyaters el recol·liment del clam i l'opinió que treballa i viu de la vinya, perquè aquella associació que no regatejà durant 20 anys les promeses, havia totalment fracassat; i que lluny d'haver aconseguit l'anhel general dels vinyaters, havia sigut l'encobridora en moltes ocasions dels monopolis del vi i l'ajut conscient o inconscient dels traficants, en perjudici dels vertaders vinyaters. Assegura que la gent d'aquesta terra recorda com descaradament determinats negociants posaven aigua a les tines i per altres procediments feien vi sense raïms, mentre els catadors de la Unió de Vinyaters no castigaren a ningú. Per això—diu—entenem els vinyaters que és el poble que sofreix les inclemències del fret i del calor, que té una arrelada personalitat per adreçar-se al Govern de la República, fill d'aquest mateix poble, i exposar-li les angoixes i necessitats llurs. Si vivim un règim de democràcia, el productor és qui ha de fer arribar la seva veu on la puguin escoltar. (Forts aplaudiments).

Carles Jordà li contesta per a remarcar que sembla que el raonament del delegat de Llansà tingui una altra finalitat, perquè ell no ha parlat del sofriment dels vinyaters ni vol ficar-s'hi. Diu que es donà de baixa de la Unió de Vinyaters en moments que aquesta associació adreçà sos passos per deter-

minats viaranys, i que ara en forma part pel motiu d'haver-se organitzat l'associació de Sindicats Agrícoles de Catalunya. Procura convèncer als assembleïstes de què no va contra la força del poble, però sí que desitja que les dites organitzacions hi sien presents al demanar aqueixes lleis. Des d'aquest moment, el senyor Jordà s'expressa amb termes i una vehemència que provoca protestes de l'Assemblea i el senyor Governador, amb molt bon encant, prega al senyor Jordà que no continui per aquest camí, deixant de fer ús de la paraula l'orador.

En Josep Palet, conceller de l'Ajuntament de Llansà parla, abundant en els termes de Jaume Purcallas, fent notar ben especialment que qualques homes de la Unió de Vinyaters no s'han portat com cal. Amb tot, com a partícipe de la Ponència, diu que s'ha de procurar reeixir en el comès per tal de gaudir una millor situació econòmica els vinyaters.

La Presidència fa remarcar que en ço fonamental tots els presents estan conformes, i per això recomana calma i bona voluntat perquè la concòrdia faci el miracle de l'obra que tots desitgem.

Rectifica Jaume Purcallas i diu que amb el canvi de règim han canviat les coses i que el Govern per a fer complir les lleis i promulgar-ne de bones, no necessita de la quantitat de la força i sí de la realitat d'un clam basat en les regles de la Justícia.

S'aixeca l'Alcalde de Roses i recomana serenitat, pregant als reunits que moderin les seves peroracions. Diu que l'acceptar que sots els auspicis de l'Ajuntament de Roses es celebrés l'Assemblea, no vol pas dir que en el seu clos s'hi hagin de dilucidar altres qüestions, cosa que no toleraria encara que a manca d'altres mitjans, suspenguent

l'acte. Recorda que la finalitat que es persegueix ha d'ésser l'obra de tots, i sense la concòrdia i el respecte no ho logaríem pas. (Aplaudiments).

En Pere Purcallas, alcalde de Llansà, torna a parlar per a mostrar-se d'acord amb els qui vulguin ajudar a conquerir les reivindicacions a que son mereixedors els vinyaters. Diu que la passió no pot ésser la virtut que encerti a moldejar i canalitzar l'obra de millorament i es declara partidari de l'esperit de concòrdia. Proposa que els acords que sien producte de l'Assemblea sien tramesos al Govern, i alhora accepta la col·laboració de la Unió de Vinyaters i Associació de Sindicats de Catalunya perquè mancomunadament ho sol·licitin i gestionin. Referma el criteri de creure amb l'eficàcia dels acords que l'Assemblea prengui, puix la Ponència que es discuteix, guarda estreta relació amb les altres que versen sobre la protecció del vi en demanar la supressió de tot arbitri gravós a l'entrada de les viles i ciutats, i amb la que es demana als Diputats de la Generalitat i Constituents que organitzin un nucli del qual han de formar part tots els que representin una circumscripció que la riquesa vinícola hi tingui interessos. Afegeix que l'Assemblea té la màxima autoritat i, per tant, els acords tindran una vertadera eficàcia presidint l'acte el digne Governador de la Província; i més encara trobant-se present al mateix, el Diputat de la Generalitat ciutadà Puig Pujades, del qual no dubta se'n sabrà fer ressò per ajudar a l'obra que ha d'ésser profitosa a tots els vinyaters i fins als interessos que es troben indirectament afectats per la vinya. (Aplaudiments).

El senyor Jordà concreta l'esmena per la qual s'accepta ço fonamental de la Ponència, o sia demanar al Govern la promulgació d'una llei que faci obligatòria la declaració de collita i guies de circulació i encarrega als Ajuntaments de Llansà com iniciador i organitzador de l'Assemblea, als de Roses i Figueres la convocatòria d'una altra, a la que hi sien invitats tots els Ajuntaments i Sindicats de Catalunya per tal de tractar tots els problemes que afecten als vinyaters. (Aplaudiments).

Calsina de Llansà es remercia de la solució, fent vots perquè ben aviat sia convocada.

A continuació parla el Diputat a la Generalitat ciutadà Puig Pujades, que

CAMIONAJES DIARIO A
BARCELONA

Transporte paquetes, encargos, géne-
ros y mercancías

SERVICIO a DOMICILIO

Agencia de Barcelona

Paseo Colón, 3 - Teléfono 24050

— AUTOS —

GREGORI

FIGUERAS

ADMINISTRACIÓN CENTRAL

Plaza Pi Margall, 4 - Teléfono, 30

AUTOMÓVILES DE ALQUILER
Y TAXIS

OMNIBUS PULLMAN PARA
EXCURSIONES

Transporte directo entre las pobla-
ciones de Castelló, Rosas, Cadaqués,
Pto. de la Selva, Figueras, Barcelona.

Sírvanse de la nueva organización de transporte que les ofrece la casa GREGORI a precios ventajosos.

és rebut amb aplaudiments. Diu que ha cregut un deure assistir a aquest acte, encara que ell de les coses de la vinya no en sap res. Però afegeix: com que em sento i no vull ésser altra cosa que representant de l'Empordà, faig meves les conclusions per a dir-vos que ajudaré en tot el que pugui a la realització del millorament dels vinyaters. Poden doncs els vinyaters creure que tindran un defensor de la seva causa. (Aplaudiments).

El senyor Governador explica el per què no va tenir inconvenient a presidir l'Assemblea, tractant-se d'un assumpte tant important. Diu que com a representant de la República n'assabentarà al Govern i que en el lloc de lluita de les honestes reivindicacions dels vinyater sempre li trobaran perquè no pot oblidar que és fill d'un modest vinyater i com vosaltres, representants,—diu—també sé les vicisituds i les angoixes que passaven els meus pares quan era petit. Es un record que no s'esborrarà mai de la meva pensa. Perdoneu—diu—aquest esplai de lirisme i accepteu que us digui que com a representant del Govern, resto a la vostra disposició i que les portes del Govern Civil resten obertes a totes les justes demandes i honestes aspiracions. (Llargs aplaudiments). Amb aquestes paraules va acabar l'importantíssim acte dels vinyaters de l'Empordà reunits al Teatre Badosa de Roses.

* *

Dijous, a les 6 de la tarda, a la casa de la Ciutat de Figueres, es reuniran l'Alcalde de Llansà, Roses, Figueres i el Diputat per Catalunya ciutadà Puig Pujades, per tal de convindre les formes que han de servir de norma per la convocatòria de l'Assemblea de Catalunya puix encara no ha estat designada la població que l'hostatjarà.

Fou tramès el mateix dia un telegrama al Govern, notificant-li les conclusions preses a l'Assemblea.

Un acte interessant.

Auto Chevrolet

EN BUEN ESTADO

a toda prueba; contacto y a plazos

VENDO BARATO

F. FORMENT - FIGUERAS

DECLARACIÓ

A NA TERESETA PI

per LUPI O. MELINTO.

A l'últim ha arribat aquell bon dia en que sanse cap pena ni doló podre dir-te amb el cor ple d'alegria una suau i curta declaració.

* * *

Ets, Teresa, tan dolça com la rosada; bonica i tendra com un lliri blanc; saltirona i alegre i enjogassada com un dolç infant.

* * *

Amb tendresa desitjo ton amor que de gota en gota n'ha filtrat l'esperança dins mon cor.

La Ferreteria ANDREU SUÑER
Placeta, 5 i Girona 25, li ofereix

WATERS

d'immillorable qualitat a

55 Pessetes

Grans existències d'Articles Sanitaris a preus sense competència.—Concessionari del «Consortio del Plomo en España».

M. Camps Dalfó

Fábrica de bebidas gaseosas

Exclusiva "Champanilla"

Cerveza de las mejores marcas

Pasteurizada con maquinaria moderna

La Junquera, 27 FIGUERAS

Empreses de construcció d'obres
per tot arreu

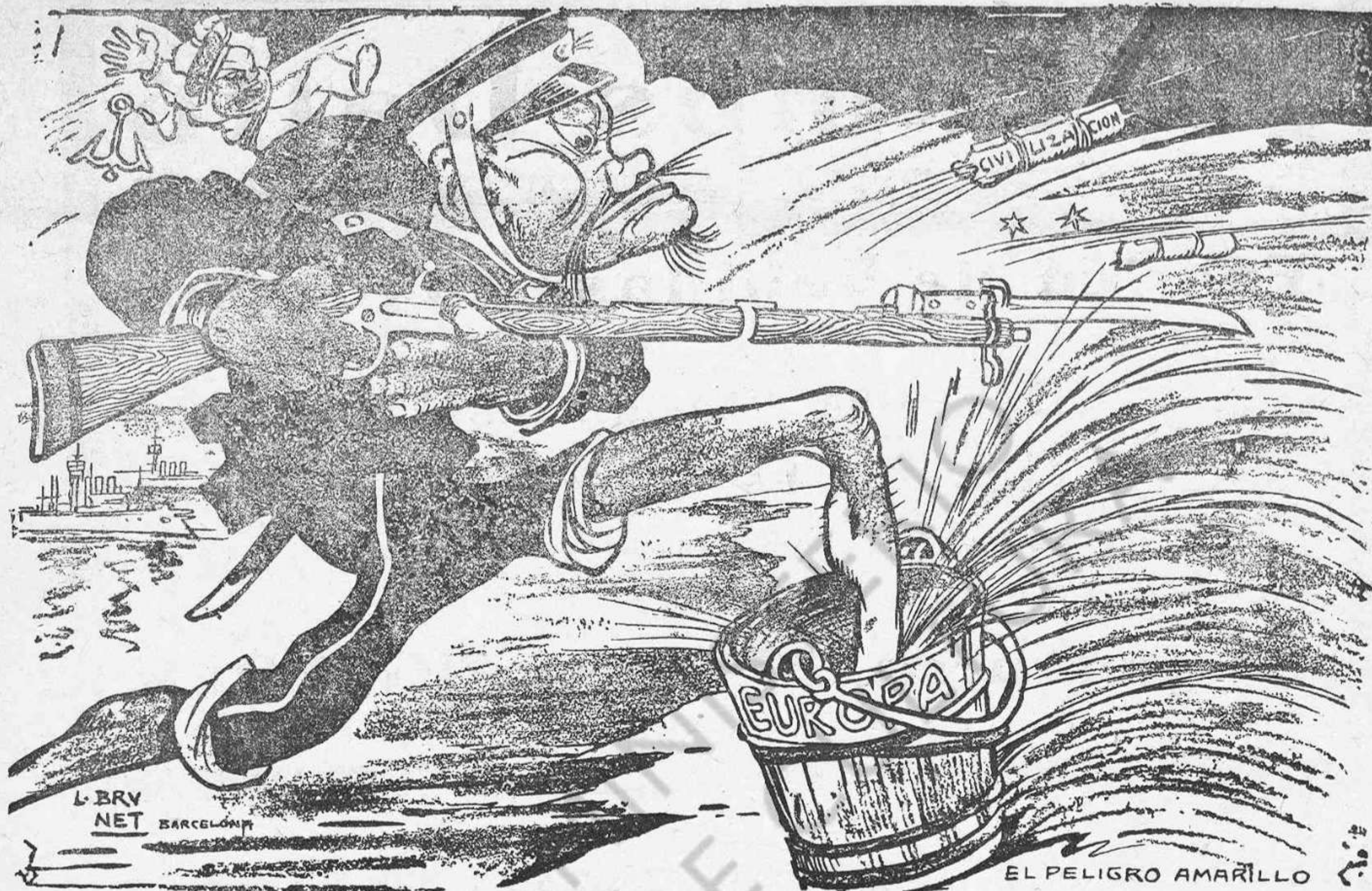

Tomàs Espigulé

Projectes i
pressupostos

Lasauca, 10 : Figueres (Empordà)

El Japó i l'amenaça groga

Tard o aviat es posarà de peus a la galleda

Dibuix per LLORENÇ BRUNET

Ramblejant

per KOLIN

■ Hi ha *gentlemens* que els hi fa el salt la xicota, amb tot i no ésser saltadores. Hem trobat però la clau d'aquestes conseqüències, degudes, casi ens atrevim a dir-ho, a que les *nenes* de 22 a 24 anys s'entrenen a saltar a la comba.

Miri, Margarita Costa (reina de les raspes), el dia que la tornem a veure saltar a la corda pel carrer de la Muralla, com abans de ahir, ho posarem al diari i ens sabrà greu, perquè nosaltres som molt callats i ho fariem contra la nostra voluntat. Per avui, passa, «silencio en la tumba».

■ Tot es va convertint en un jardí quan hi ha tantes margarites. Hem estat assabentats per dues Margarites que les cadires fugen soles. És clar, dones; què no veieu que tenen quatre potes!... No té, doncs, res d'estrany que ajudat amb dues més del que s'hi assenta, desapa-

reguin tan ràpida i misteriosament. (De totes maneres, posem a la vostra disposició en Kitt... goç policia perquè pogueu cercar-les.

Se vende

Auto Chevrolet-sedán en perfecto estado

Razón: Confitería PIJOÁN
calle de Gerona Figueras

■ En P. i la P., com no deuen tenir gaire feina, es dediquen als migdies a retallar. Mireu bufons:

Dues pessetes a cada vos darà la redacció, per comprar-vos una corda i agafar-vos pel canyó.

■ Pensava posar la bella excursió Palafrugell, Palamós, S'Agaró, Sant Fe-

liu i Girana que organitzaren una colla de preciositats. Lamento moltíssim el no poguer-les complaure; la manca d'espai em prohibeix el fer-ho. No obstant, com es tracta d'un tan bell viatge a S'Agaró, no vull que passin despercebudes les encantadores de tan deliciosa platja, i encara que un xic retrassat, la publicarem la setmana entrant. Complagudes.

■ També per manca d'espai, no puc donar a la llum, T. M., un altre treball que li tenia preparat. Ho lamento amb tot el cor.

Es necessiten:

APRENENTA DE 15 A 17 ANYS
Dirigir-se a la

**Perruqueria
"GRAND CHIC"**

Baixa de Sant Pere, 2 (prop de l'Hotel Paris)

El Vino de Quina Portolá es el mejor aperitivo

De venta en todas partes

NOTAS

DE LA COMARCA

DE LA JUNQUERA

S'ACOSTA el setembre i amb ell la nostra festa Major, que promet ésser més lluïda encara que anys anteriors. Diuen que no hi faltará res: esports, concursos de sardanes amb grans premis, bells espectacles, concerts, lluïts balls, festes benèfiques, etc. La Societat Recreativa Junquera prepara un colosal programa, tinguent contractada per amenitzar tals festes la tan renomada Cobla Orquestra BARCELONA ALBERT MARTY.

C.

CONTADO Y A PLAZOS

Moto - Sidecar "INDIAN"

completamente equipada casi nueva

vendo barato

F. FORMENT - FIGUERAS

DE LA CIUDAD

TESTIMONIAMOS al buen amigo Daniel Pujiula, nuestro pésame por el fallecimiento de su esposa ocurrido el 8 de los corrientes.

En punto céntrico

casa para vender en buenas condiciones; compuesta de tienda con estancia, primero y segundo pisos.

Razón: ERAS DE VILA, 32 Ciudad.

SE encuentra bastante mejorado en la enfermedad que le aqueja, el amigo Santiago Pardinella, el cual celebraremos saludar ya en la calle.

GANGA

a bajo precio, por ausentarme de ésta, cedo procedimiento y taller para trabajo intelectual y bonito, rindiendo 5 pesetas diarias con sólo dos horas.

EN plena flor de la vida falleció el domingo, 16, la señorita Consuelo Ferré Terradas.

Nuestro condeño a su desolada familia.

POR exceso de original nos resulta imposible publicar la referencia esquemática del plan de enseñanza que se propone implantar la Generalidad.

EL día de las Marías resultó espléndida fiesta en todos los pueblos y villas empurdanesas que la celebran como mayor: Rosas, Vilabertrán, Vilanant, Agullana, Darnius, La Bisbal, etc.

Per 12 duros

al mes, SE ARRENDARÁ primer pis tot nou amb mosaic, aigua viva i gas.

Hi ha una terrassa

Raó: ERES D'EN VILA, 32 - Ciutat.

Venta en Rosas

Casa recién construída en la calle Pablo Iglesias (antes Trinidad) de planta baja y un piso gran azotea; da a dos calles.

Habitaciones con todo confort

RAZON:

Francisco Sabé
ESTANCO I

EN la plaza mercado, el sábado, día de la Virgen, por la mañana, daba Inés Sales Sala, noticia de haberse encontrado una cartera-bolso conteniendo 2.500 pesetas. En el mismo instante un comerciante, que resultó ser el dueño de aquella bolsa, expresaba su desesperación por la importante pérdida.

La afortunada posesora del hallazgo se apresuró a entregarlo a su propietario, mientras éste con ingratitud inexplicable descuidaba la recompensa.

Propietaris i Mestres d'obres

Exigiu als magatzems i al vostre guixaire el legítim i acreditat guix de Mayà, en sacs precintats, de l'antiga guixera d'En Sans, de J. Batlle, que és el millor i el més consistent que hi ha.

CLINICA DENTAL

Ll. Coll de Cendra

Odontòleg

Casades de Còdol, 5 pral.

FIGUERAS

El dia de la Mare de Déu d'Agost la penya «El Perijillo» va sortir a recórrer a peu una trentena de pobles, entre ells, Perelada, Recasens, La Junquera, Darnius, Nostra Sra. de la Salut, Mare de Déu del Mont, Figueres, etc. amb el ressonant pretext de propagar el seu «cock tail».

H. Pensió Savoia

Via Laietana, 49 BARCELONA

El punt més cèntric de la ciutat, prop de les estacions, Moll, Ramblas i plaça de Catalunya.

Luxoses cambres exteriors, aigua corrent, calefacció, ascensor, timbres, etc. Cuina exquisita, servei esmerat i tracte familiar.

Pensió, 10 i 12 pessetes

PREUS ESPECIALS PER LLARGUES TEMPORADES I FAMILIARS

El Sr. Carlos Portabella Conte-Lacoste, ha denunciado que en ocasió de dirigir-se a nuestra ciudad, con el camión de su propiedad marca «Fort», al llegar a un puente baden de la carretera de Madrid a Francia, quilómetro 748, fué embestido por otro ca-

mió n cargado con jaulas de pollería que marchaba hacia Barcelona, lanzándole sobre la cuneta derecha y volcando el vehículo que resultó con grandes desperfectos.

El otro camión pertenece a la matrícula de Barcelona y ostenta el número 47.893.

En breve empezará la restauración del bellissimo e histórico monasterio de Camprodón declarado monumento nacional.

Las obras estarán dirigidas por el meritísimo arquitecto don Jerónimo Martorell.

EMPIEZAN a acudir al Gobierno civil vendimiadores al objeto de proporcionarse la documentación para ir a Francia.

ENSEÑANZA DE IDIOMAS

Mecanografía. Taquigrafía. Traducciones. Copias a máquina.

Precios especiales para alumnos en grupo.

Progresos rápidos, exposición metódica, disciplina y seriedad.

Perelada, 18 2.º Figueras

L'ASSOCIACIÓ del Magisteri particular de Catalunya i Balears, es dirigeix per la present a tots aquells inscrits a aquesta Associació que vullen solicitar subvenció al Sr. Ministre davant de ço darrerament decretat i desitgin pendre part a l'escalafó que s'està formant, enviïn abans del 25 del present al Sr. Delegat per aquesta Província en Llorenç Vives, el següent: certificat de la legalització del col·legi expedit per la Secció Administrativa de Girona i la sollicitut corresponent, això per a lo primer, i per lo segon, còpia de la cédula personal, data de la legalització del col·legi, id. de l'expedició del títol i anys de servei, com a professor auxiliar acreditats per mijà de certificat del Director del centre; a més, títols que posseeixin, mèrits especials, etc.

Tipografia IDEAL, Muralla, 4-Figueras

Necessiteu fer una instal·lació per a regar?

Construir cloaques o cubrir recs en camins i carreteres?

Empleieu canons de CIMENT FORMIGAT O COMPRI-MITS que fabrica la casa

ENRICH SAGRERA

Carrer de Vilallonga

(Carretera de Roses)

Molt acreditada amb aquesta mena de treballs i on trobareu tota classe demides i accesoris amb inmillorables condicions de qualitat i de preu.

CASA CENTRAL:

Carrer de Lorençana

GIRONA

Banca ARNUS

Successora d'Evarist ARNUS ♦ FUNDADA EN 1846

CAPITAL: 10.000.000 de PTES. Completament desemborsat

BARCELONA

CASA CENTRAL: Plaça de Catalunya, 22

CASA MARIU: Passatge del Relotge

Sucursal de Figueres

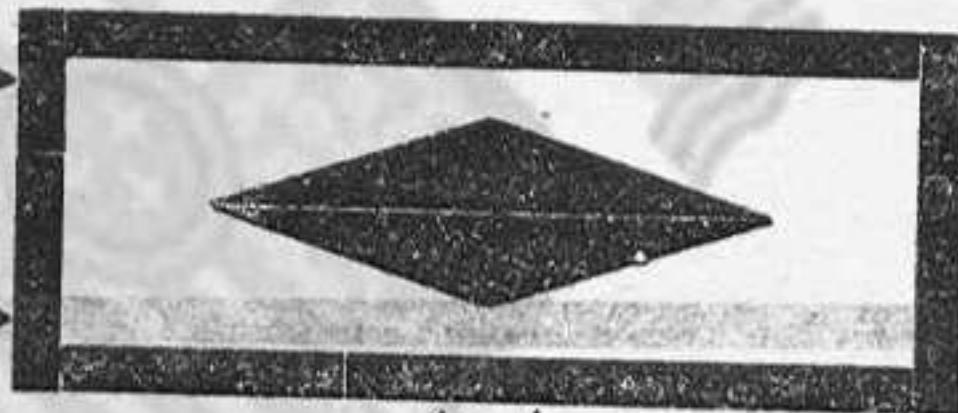
Casades de Codol, 15 (Rambla)

Aquesta Banca realitza tota mena d'operacions de Banca-Borsa-Canvi i la compra-venta al comptat de valors de contractació corrent

CAMBRA CUIRASSADA AMB DEPARTAMENTS DE LLOGUER

Manufacturas Cuero Tosas, S. A.**TOSAS**

MARCA REGISTRADA

Curtidos al cromo especiales, Correas, TiretasCables, Tacos, Tiratacos y todos los artículosen cuero crudo y curtido para la industriaDespacho en Barcelona:
AUSIAS MARCH, 21, PRAL
Teléfono 13874FÁBRICA EN BLANES
(Provinci de Gerona)
Teléfonos 15 y 32**Garage Citroen =**

Calle 28 de Mayo, 17-Travesía carretera Madrid a Francia-Distancia 50 m.

Taller de reparaciones garantizadas a precios módicos (Garage)
(Tél. 15) Stock Citroën y Agencia de Autos Taxis de Alquiler

Figuerencs!! Empordanesos!!

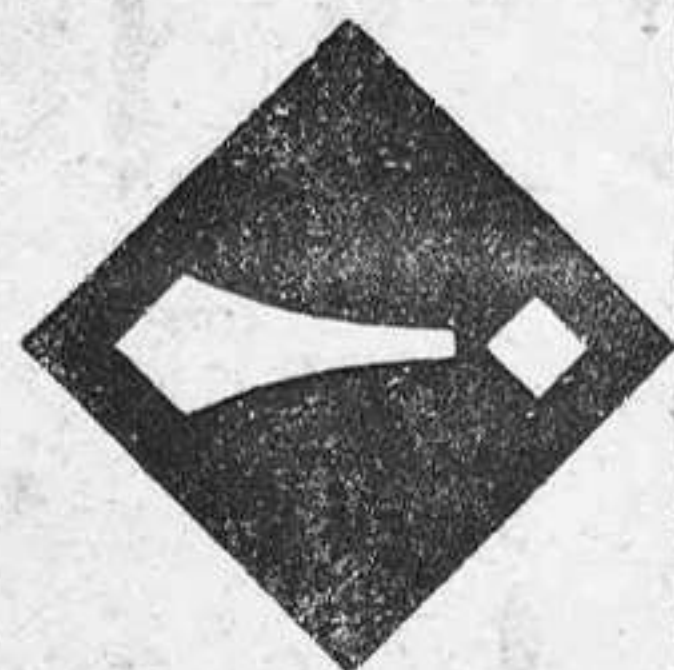
Recordeu bé que

LA GALERIA

a Barcelona es vend als: Kiosc Barcelonès, de la Rambla de Canaletes, al davant de l'Hotel Continental.
Kiosc Carme del Pla de la Boqueria, Rambla de les Flors, davant del carrer que li dóna nom.

Empordanesos que sou a Barcelona: LA GALERIA us posarà i us tindrà sempre al corrent de com estem de com anem a la terra nadiua.

LA GALERIA cal que sigui companyona vostra.

LAMPARA
MAZDA

claror diurna

Banco de Figueras
de L. VERGÉS VILANOVA

CAMBIOS DE MONEDAS — VALORES — SUSCRIPCIÓN A EMPRÉSTITOS —
CUPONES — GIROS — IMPOSICIONES Y DEMÁS OPERACIONES DE BANCA

Casa de Confianza, Economía y Reserva